

Barnkonsekvensanalys med riskbedömning – sammanställning mars 2026

Inledning och styrdokument

Dokumentet är en sammanställning av det arbete som utförts för att ta del av elever och vårdnadshavares syn på organisationsförändringen samt en riskbedömning utifrån de risker som framkommit. Arbetet med barnkonsekvensanalysen påbörjades i oktober 2025 och har kompletterats fram till och med mars 2026. Arbetet har bestått av elevenkäter som utförts i skolmiljö samt enkäter till vårdnadshavare i berörda årskurser. Resultat från dessa har redovisats separat.

Skollagen bygger på samma grundläggande barnrättsprinciper som barnkonventionen. Barnkonventionen anger rättigheterna på en övergripande nivå, medan skollagen konkretiserar hur rättigheterna ska tillgodoses inom utbildningsväsendet. All verksamhet som regleras i skollagen bygger i sin tur på forskning och beprövad erfarenhet, vilket grundskolan i Vilhelmina arbetar med i såväl planering, analys och utveckling som i det vardagliga arbetet med eleverna.

I barnkonventionen är det reglerat att barns bästa alltid ska tas tillvara vid förändringar (artikel 3) samt att barnen har rätt att komma till tals (artikel 12). Sammanställningen utgår från dessa artiklar i barnkonventionen.

Förändring som påverkar elever

Enligt beredningens förslag kommer organisationen förändras enligt följande:

Volgsjö skola   åk f-4

Hembergsskolan   åk 5–9

Detta skulle innebära att två årskurser flyttar från Volgsjö skola till Hembergsskolan från hösten 2027 och att mellanstadiet delas. De elever som berörs går idag i åk 3–4. Om beslut hade fattats under 2025 hade organisationsförändringen trätt i kraft redan hösten 2026 och då hade nuvarande elever i åk 4–5 berörts.

Grundskolan regleras i skollagen men lagstiftningen styr inte hur mellanstadiet organiseras i detalj till exempel om det ska vara klasslärare, hemklassrum, särskild byggnad osv. Däremot reglerar skollagen ramarna för utbildningen som till exempel: timplanen, likvärdighet och rätten till stöd och stimulans.

Elevernas delaktighet

Under hösten 2025 genomfördes elevenkäter i åk 4–5. Vid det tillfället var skolbytet planerat till hösten 2026. När beslutet sköts fram och därmed även omorganisationen har vi i samråd med rektor och skolpsykolog valt att inte göra några ytterligare elevenkäter med åk 3. Eleverna i åk 3 står inför förändringen att börja mellanstadiet som medför stora förändringar exempelvis lärarbyte. Att då fråga om eventuella förändringar hösten 2027 är både svårt och kan skapa oro. Utifrån detta valde vi att endast komplettera med en vårdnadshavarenkät för åk 3.

Enkäterna utformades i samråd med skolpsykolog och genomfördes under skoltid i samarbete med lärarna. Utifrån elevernas ålder skapade vi frågor som till stor del utgår från elevernas skolvardag då vi vet att den typen av frågor är lättare att svara på. Vi förstår att det som är viktigt i nuvarande skola även blir viktigt vid en ny skola.

Vi valde enkäter med stöd från lärare som en lämplig metod för att förstå hur elever ser på sin skolvardag och en eventuell skolflytt. Enkäten delades upp i 2 delar med rast emellan så att eleverna skulle orka svara på alla frågor. 97 elever svarade på enkäten, endast några få var borta vid enkättillfället. Barnen fick besvara följande frågor:

1. Vad är viktigt för att du ska känna dig trygg i skolan?
2. Vad är det bästa med din skola idag?
3. Vad i ditt klassrum idag är viktigt för dig?
4. Vad är bäst på din skolgård idag?
5. Hur skulle det kännas för dig om din klass flyttar till Hembergsskolan nästa höst?
6. Vad är viktigt för dig om du ska börja på en ny skola?
7. Vad skulle du önska att det fanns på skolgården?
8. Om du fick bestämma något för att flytten ska bli så bra som möjligt – vad skulle det vara?
9. Vad vill du att de vuxna ska tänka på för att det ska kännas bra för er om ni ska byta skola?

Elevernas svar finns i tidigare bilagor. De innehöll målade svar om vad de uppskattar med sin nuvarande skola och vad som blir viktigt vid en eventuell flytt.

Även eleverna i åk 7 har fått komma till tals eftersom eleverna går i åk 9 när omorganisationen implementeras.

Riskbedömning utifrån elevernas oro

Risk	Åtgärd
Oro inför start	Besöka nya skolan innan start Få information i god tid Föräldramöte inför start för att lugna och trygga
Tråkig skolgård	Investera i skolgården utifrån elevernas önskemål
Oro för byte av lärare	Ta med önskemål till de som kommer att leda planeringen av skolbytet
Oro för att inte få behålla samma klass	Ta med önskemål till de som kommer att leda planeringen av skolbytet
Otrygghet	Anställa en till trygghetsvärd
Att inte få hemklassrum	Hemklassrum kommer att finnas och vara en förutsättning för att eleverna ska rymmas
Elever i åk 7 känner oro att det ska bli trångt på skolan	Endast 35% av klassrummen nyttjas idag Nyttja skolgården i högre utsträckning på raster Stimulera även äldre elever att vistas utomhus på raster Schemalägga så att inte alla har rast samtidigt

Vårdnadshavare har också fått ge sin bild av organisationsförändringen. Vårdnadshavare har bjudits in till dialogmöte vid 2 tillfällen. Ett i november 2025 och ett i mars 2026. Där har skolchef informerat om förändringen och gett utrymme för frågor och synpunkter. Vid tillfället i mars 2026 deltog även skolledare från båda skolorna.

Även vårdnadshavare i åk 3–5 har svarat på en enkät med följande frågor:

1. Vad tycker du är viktigt för att ditt barn ska känna trygghet och trivsel på skolan?
2. Vilka fördelar ser du med ett eventuellt skolbyte?
3. Vilka nackdelar eller risker ser du med ett eventuellt skolbyte?
4. Har du några särskilda önskemål eller förslag på vad vi som skola kan tänka på inför ett eventuellt skolbyte?
5. Är det något mer du vill dela med dig av kring ett eventuellt skolbyte?

Riskbedömning utifrån vårdnadshavares oro

Risk	Åtgärd
Otrygghet i ett inledande skede	En tydlig process samt att anställa en till trygghetsvärd på Hembergsskolan Trygga och lugna eleverna
Brist på åldersanpassad miljö	Utveckla skolgården enligt önskemål från eleverna
Otrygghet på grund av äldre elever. Tuffare klimat	Starkt värdegrundsarbete 96% i trygghetsmätning bland nuvarande elever är en bra grund att bygga vidare på Anställa en till trygghetsvärd
Lärande och utveckling påverkas negativt	Ett antal behöriga lärare från Volgsjö skola kommer att erbjudas omplacerings-erbjudanden vilket innebär att undervisningen inte förändras. Vi har inte för avsikt att skära ner på antalet lärare för åk 5–6 Stödverksamhet finns och förstärks med en speciallärare Väl utbyggd elevhälsa finns på plats
Otrygghet vid luncher tillsammans med äldre elever på gymnasienivå	Schemalagda luncher tillsammans med pedagoger skapar trygghet vid matsituationen. Detta arbetssätt är redan implementerat.
Ökat antal kränkningar	Väl inarbetat arbetssätt vid kränkningar där trygghetsvärd utreder alla kränkningar Trygga vuxna även på raster
Delat mellanstadium	Ökad samverkan mellan skolenheterna för att tydligt följa kunskapsutvecklingen mot målen i åk 6.
Bristande behörighet och kompetens hos lärare	Lärare från Volgsjö skola kommer att anställas på Hembergsskolan vilket gör att eleverna kommer att undervisas av behöriga lärare i samma utsträckning som idag.

Elevernas röster beaktas inte	Elevernas perspektiv är viktiga och kommer att tas med i planeringen framåt. Elevernas syn är övervägande positiv, men oro behöver fångas upp före, under och efter skolbytet.
Barnen slutar leka och vara barn. Växer upp snabbare. Minskad fysisk aktivitet.	Skapa inbjudande miljöer för lek och rörelse t.ex. i skogen. Rastaktiviteter finns redan idag och kan utvecklas med en till trygghetsvärd.
Oro för elever med NPF	Hemklassrum för trygghet Hembergsskolan har idag NPF-anpassade lokaler
Ökad press på hur både pojkar och flickor ska se ut och vara	Förebyggande arbete inom elevhälsan och ett starkt värdegrundsarbete
Fler lärarbyten för eleverna	En planeringsgrupp med personal från Volgsjö och Hembergsskolan kommer att ta med elevernas önskemål om att behålla sina lärare i den grad det är möjligt i den fortsatta planeringen. Det finns inga garantier för detta då det är flera olika parametrar som styr.

Barnets bästa

Grundskolans nya verklighet är ett stort tapp av elever kommande år. Grundskolan tappar ca 60 elever från hösten 2026 och 3 år framåt, vilket påverkar grundskolans budget med närmare 9 miljoner/år. Om vi inte omorganiserar oss och får till ett mer kostnadseffektivt lokalutnyttjande så behöver vi göra ytterligare personalneddragningar, vilket är det sämsta alternativet ur ett elevperspektiv. Minskad personalstyrka innebär större klasser, minskat stöd och med detta finns risk för lägre måluppfyllelse. Av den anledningen är det bättre att arbeta bort kostnader för lokaler och göra en omorganisation som behåller personal framför lokaler. I det kan organisatoriska utmaningar uppstå men också överbryggas genom goda planeringsförutsättningar. Om beslut om omorganisation fattas kommer vi att bilda en gemensam planeringsgrupp med representanter från båda skolorna och ta sikte på en god planering och implementering med barnens bästa i fokus. När vi arbetar tillsammans kommer vi att vara starka och hitta gemensamma lösningar. Planeringsgruppen kommer också att ta med det eleverna har lyft i enkäterna som ett viktigt perspektiv i det fortsatta arbetet.

Sara Danielsson, skolchef